

اصول حقوقی اقتصادی قیمت‌گذاری در قراردادهای نفت و گاز

با بررسی قراردادهای بالادستی نفتی ایران

مؤلفین

حسین داربویی

دکتری دانشگاه تهران - حقوق نفت و گاز

آرش باقریان

کارشناسی ارشد دانشگاه تهران - حقوق نفت و گاز

انتشارات جنگل

سرشناسه : داربویی، حسین، ۱۳۷۰-
 عنوان و نام پدیدآور : اصول حقوقی اقتصادی قیمت گذاری در قراردادهای نفت و گاز با بررسی قراردادهای بالادستی نفتی ایران / مولفین حسین داربویی، آرش باقریان.
 مشخصات نشر : تهران : جنگل، ۱۴۰۱.
 مشخصات ظاهری : ۱۸۵ ص: جدول
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۲۳۸-۳۹۹-۲
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتاب حاضر توسط انتشارات جاودانه: جنگل در سال ۱۴۰۰ فیبا گرفته است.
 یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۷۳] - ۱۸۵.
 موضوع : نفت -- ایران -- صنعت و تجارت -- قراردادهای
 موضوع : Petroleum industry and trade -- Iran -- Contracts
 موضوع : نفت -- ایران -- صنعت و تجارت -- امور مالی
 موضوع : Petroleum industry and trade -- Iran -- Finance
 موضوع : قراردادهای نفت و گاز -- ایران
 موضوع : Oil and gas leases -- Iran
 شناسه افزوده : باقریان، آرش، ۱۳۶۸-
 رده بندی کنگره : HD ۹۵۷۶
 رده بندی دیویی : ۳۳۸/۲۷۲۸۲۰۹۵۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۸۰۷۰۶۰
 اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

عنوان کتاب: اصول حقوقی اقتصادی قیمت گذاری در قراردادهای نفت و گاز با بررسی قراردادهای بالادستی نفتی ایران
 مولفان: حسین داربویی، آرش باقریان
 ناشر: انتشارات جنگل
 مدیر تولید: رضا خسروان
 نوبت و سال چاپ: اول، ۱۴۰۱
 قطع و تیراژ: وزیری - ۵۰۰ نسخه
 قیمت: ۷۵,۰۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۳۸-۳۹۹-۲

واحد تولید: ۶۶۴۹۵۲۷۵ و ۶۶۴۸۲۸۳۰ و ۰۲۱

دفتر فروش تهران: ۰۲۱-۶۶۹۵۵۶۴۳ - ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۱۵

دفتر فروش اصفهان: ۰۳۱-۳۳۲۰۵۰۰۵ دفتر فروش رشت: ۰۱۳-۳۳۲۶۵۱۱۳

www.jangal.com

کلیه حقوق این اثر برای مولفان محفوظ می باشد.

پیشگفتار

این کتاب می‌تواند برای افراد گوناگونی مفید باشد، دانشجویان زیادی به‌خصوص در مقاطع تحصیلات تکمیلی کارشناسی‌ارشد و دکتری در سطح کشور تمایل دارند اطلاعات خود را در زمینه اصول حقوقی و اقتصادی قیمت‌گذاری در قرارداد نفت و گاز و قراردادهای بالادستی نفتی ایران گسترش دهند اما به سختی می‌توانند کتابی قابل اعتماد و جامع بیابند که نیازشان را برطرف نماید. این دانشجویان محدود به رشته حقوق نیستند بلکه شامل سایر دانشجویان در رشته‌های مربوط از قبیل: مدیریت، حسابداری، اقتصاد، مهندسی نفت و غیره نیز می‌شود. دقیقاً مشخص نیست که برای جمع‌آوری و تدوین این کتاب چندین ساعت وقت صرف کرده‌ایم، اما به یقین می‌توان گفت این کتاب با طریقی خاصی تدوین شده است.

از زمان ورود در مقطع ارشد و دکتری در دانشگاه تهران در رشته حقوق نفت و گاز، سعی داشتیم کتابی جامع در زمینه‌ی اصول حقوقی اقتصادی قیمت‌گذاری در قرارداد نفت و گاز تدوین نماییم. قابل ذکر است که در این رشته صرف مطالعه کتب و مقالات نمی‌تواند برای تدوین چنین کتابی کافی باشد و نیاز به تجربه‌ی عملی بیشتری است.

نوشتن در مورد اصول حقوقی، اقتصادی قیمت‌گذاری نفت و گاز در قراردادها امری بسیار سخت و دشوار، و احتیاط بیشتری را تقاضا می‌کرد. بنابراین کار در این زمینه را با نوشتن مقالات شروع و مباحثی از قیمت‌گذاری را در کنفرانس‌ها ارائه نمودیم.

ضعف و کم و کاستی در مباحث قیمت‌گذاری نفت و گاز در قراردادها در مقطع ارشد و دکتری در چند سال گذشته، ضرورت انتشار کتابی جامع در این زمینه را دو چندان کرد.

در این کتاب سعی شده است که مسائل قیمت‌گذاری به نثری ساده و روان ولی در عین حال مستحکم و قوی در اختیار عموم قرار گیرد. این کتاب برای کلیه دانشجویان حقوق یا مدیریت، اقتصاد و نفت تدوین شده، و همچنین مطالب آن برای کل صنعت نفت و کلیه مسئولان و دست‌اندرکاران که به نحوی در سیاست‌گذاری در نفت یا اجرای آن سیاست‌ها دخیل‌اند قابل استفاده است.

نگارش این اثر، با این حجم و کیفیت در ابتدا امر محالی می نمود، ولی با استعانت از خداوند متعال این امر امروز محقق شده است.

در اینجا لازم است از استاد عزیزمان جناب آقای دکتر ولی رستمی که با تشویق ها و مساعدت های خود در تدوین این کتاب به اینجانبان کمک کردند تشکر نماییم.

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
پیشگفتار.....	۱
مقدمه.....	۳
معاهده منشور انرژی.....	۸
بخش اول: تاریخچه قیمت گذاری نفت خام و گاز.....	۹
تاریخچه قیمت گذاری نفت خام.....	۱۲
تاریخچه قیمت گذاری گاز طبیعی.....	۳۵
اوپک گازی.....	۳۹
تاریخچه تجارت جهانی گاز طبیعی مایع شده.....	۴۲
بخش دوم: قیمت گذاری نفت خام.....	۴۳
انواع نظریه های قیمت گذاری نفت خام.....	۴۵
نظام های قیمت گذاری نفت خام.....	۴۸
نظام قیمت گذاری از پیش تعیین شده (قیمت گذاری اعلامی).....	۴۹
نظام قیمت گذاری اوپک.....	۵۲
نظام قیمت گذاری نرخ در رفته (متکی به محصول، معکوس).....	۵۵
نظام قیمت گذاری مرجع قراردادهای بلند مدت.....	۵۸
مدل قیمت گذاری ابزارهای مالی هزینه انتقالی.....	۶۴
انواع معاملات بازار نفت.....	۶۴
قیمت گذاری در معاملات سلف.....	۶۷
انواع روش های حمل نفت.....	۷۱
بخش سوم: قیمت گذاری گاز طبیعی.....	۷۵
چشم انداز بازار گاز دنیا.....	۷۷

۸۰	روش ها و سازوکارهای قیمت گذاری گاز طبیعی
۸۳	روش قیمت گذاری در قراردادهای بلند مدت
۸۴	انواع بازارهای گاز
۸۵	شرایط لازم برای پایداری قراردادهای بین المللی گاز طبیعی در جهان
۸۶	ذخایر پایه و کافی
۸۷	توجیه اقتصادی
۹۱	تامین مالی
۹۲	روش های منطقه ای قیمت گذاری گاز
۹۵	قیمت گذاری در بازار آسیا
۹۷	اروپا
۹۸	انگلستان
۱۰۰	هلند
۱۰۱	روسیه
۱۰۲	آمریکا
۱۰۴	بازارهای LNG
۱۰۴	الگوی LNG ژاپن
۱۰۵	الگوی LNG اروپا
۱۰۵	الگوی LNG آمریکا
۱۰۶	سازوکار قیمت گذاری Netback
۱۰۸	قیمت گذاری گاز نفتی مایع LPG
۱۱۰	بخش چهارم: قیمت گذاری نفت و گاز بر طبق حقوق داخلی و فقه
۱۱۱	ثمن شناور
۱۱۴	ارزش و کارکرد شناور بودن ثمن
۱۱۴	تعیین ثمن از طریق توافق متبایعین
۱۱۵	تعیین ثمن از طریق تحدید و محاسبه
۱۱۸	غرر و ثمن شناور در فقه
۱۲۱	ثمن شناور در حقوق و قانون مدنی ایران
۱۲۴	ثمن شناور در کنوانسیون بیع بین المللی کالا
۱۲۵	بررسی محتوای قراردادهای فروش گاز از لحاظ ماهیت حقوق داخلی